

• Δέν είμεθα ήμεις ίκανοί διά έλευθερίας, ήμεις οι οποίοι τας έ-
πηρεσαμε με τό σπαθί μας από τους Τούρκους! »

Ο Χοιδάς δέν έπαυε νά δνειδίξει τους αλλόφρονες και νά βοήθι
την **εκαμαρία**.

Σέ μιά τέτοια περίσταση έπιάστηκε με τόν άξιωματικό του πεζικού
Λημοσθένη Στάικο, που ήταν συγγενής του Δημητράκη Γούβα.

Έτσι προσκλήθη μονομαχία και όλοι κλάγανε τόν άξιωματικό,
γιατί σίγουρα θα τόν έσοζόνε ο Χοιδάς, του οποίου όλοι Ξέραν την
επιθόβλια.

Έγινε όμως ή μονομαχία και, αντί νά χτυπηθί ο Στάικος, έτρα-
πατίσθη ο Χοιδάς, του οποίου τό στήθος και τους πνεύμονας πέρασε
πέρα - πέρα ή σφαίρα του αντίπαλου του.

Απεριγράπτος ήταν ή συγκίνηση που κατέλαβε τότε τας 'Αθήνας.
Όσοι Ήλεγαν δυ λίγες ήμέρες ζωής άπέμειναν στον Χοιδά. Τό σπλι
του είχε μεταβληθί σε λαϊκό προσώνημα και ο περίφημος Φιλοπόητην
Παρασκευαΐδης, βγάζοντας τόν πανηγυρικό της ήμέρας σε μιά πολυ-
άρθριο συνάθροιση κατά την 25ην Μαρτίου, λησιμόνησε την Έπανάστα-
σι του 1821 και όμιλούσε περί

...τόν γενναίος αίματος του Έθνικού μάρτυρος!...
Η δημοτικότης του Χοιδά ήτάσσε τότε στο κατακόρυφο. Όσοι μι-
λούσανε γιά τό Χοιδά, σ' έβλε τις εκκλησίες γινόντουσαν ιερουργίες
και άγώνιες υπέρ της οσιότητας του κ' όλος ο κόσμος με άγνοια
παρακολουθούσε την κατάσταση του.

Επίτιμος ο Χοιδάς έλέησε. Και οι κατά τού Συντάγματος άπειρα
του βασιλέως και της **εκαμαρίας** άπέτυχαν, γιατί ή Άγγλική
Κυβέρνησις έδήλωσε στον Γεώργιον ότι :

« Αν δέν τού άρέσει τό κοινοβουλευτικόν πολιτεία, ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ
ισχυρίζε νά φύγη από την Ελλάδα! »

Άλλά οι βασιλέως Γεώργιος ήταν διπλωμάτης. Και
δέν άρχισε νά βροθί στην άπάντη μεριά της πολιτικής.

Παραιτήσασε στην Έπανοι του Άγγλου Προσέχοντος, δια
μέσου της Σοφίας Τρικοπιτή, μιά συνέντευξι με τόν Χαρί-
λαιο Τρικοπιτή, που μόλις είχε βγη από τη φυλακή γιατί εί-
χε γράψει τό περίφημο εκείνο άρθρο που επισημασίονε «Τις
παιδεί», κ' έτσι τα πράγματα Έπανάθην στην κανονική
τους τροχιά. Άλλά ο Χοιδάς δέν ένοούσε νά ησυχάζη. Έ-
ξασκολλούσασε νά είνε ο **αδιόλατος** δημοκράτης, ο θρασυός
ότι παρανόμως κατείχε τόν Έλληνικόν θρόνον ο Γεώργιος.

Σέ λίγον καιρό ο Ρόκκος έγινε βουλευτής και μέσθι στη
Βουλή, ασφόδρος παιδί. Ξεσπούσε με τραχύτητα και πάθος
κατά πάντων.

Δέν ύπήρχε **εκαμάρια** χαλιναγή γιά τη γλώσσα του,
όπως είπε ο τότε Πρόεδρος της Βουλής.

Μιά ήμέρα ο Χοιδάς άρχισε νά άγορεύη :

— Γιά νά δοθαιτοδήση, κίριος, ή Ελλάδα, ποίησε νά στη-
ση μιά μεγάλη άγχώνη στην πλατεία του Συντάγματος και
νά κρεμάση εκεί τόν βασιλέα Γεώργιον! Δεξιά δε και άρι-
στερά του, νά κρεμάσουν τόν Τρικοπιτή και τό Δεληγιάννη!...

Άπάνω στο σημείο αυτό άναρθώσ, τόν άεικοπέ ο βουλευ-
της Μυκόνιος, λέγοντάς του ότι αυτά που λέει είνε παρωφο-
σάνες.

Τότε ο Χοιδάς σταμάτησε και του είπε μ' ένα ύφος, σάν
νά τόν φοβόριζε ότι θα τόν καλοΐσε σέ μονομαχία :

— Έλευθεσίε Μυκόνιε, έτοιμάσου ν' άποθάνης.

Δέν τό έχω σκαπό, άγαπητέ Ρόκκο, του άπάντησε ο
Μυκόνιος, ενώ ή Βουλή Ξέσπασε σε γέλια.

Έπειδή όμως ο Ρόκκος Χοιδάς ήταν μέν πολύ παρωφόρος άνη
άλλά κατά βάθος άγαθότατος και καλός άνθρωπος, γιά τούτο καινε, κ'
όταν άκόμη του έπειθότο, δέν αισθανότανε πάθος εναντίον του.
Κι' ο ίδιος, όταν κατέβαινε από τό βήμα, πλησίαζε φιλικώτατα και μι-
λούσε με άγάπη μ' όσους πρό όλίγον είχε κεραινοβολήσει.

Μιά μέρα ο Ρόκκος συντηρήθη με τόν βασιλέα Γεώργιο, τόν οποίο
τόσο πολέμοσε.

— Έξασκολλούεις νά θέλεις νά με κρεμάσης, Ρόκκο; τόν ρώτησε ο
Γεώργιος.

— Πάντοτε, Μεγαλειότατε, εγ' όσον μένειε στο θρόνο; του άπάν-
τησε εκείνος. Αν όμως παρατηρήθης και γίνης δημοκρατικός πολιτίης,
θα γίνω ο στενωτόρεός σου φίλος.

— Ο Θεός νά με φυλάξη από τέτοιους φίλους! του άπάντησε γε-
λώντας ο βασιλεύς.

Στι 1889 δέν ύπήρχαν πενή δημοκρατικές ιδέες στην Άθήνα.
Τότε ο Ρόκκος Χοιδάς, μαζί με τό δεινότατον το «Ραμπαγιό», τον
μακαρίτη Κλεάνθη Τριαντάφυλλο, Ξαναέκδοσαν και πάλιν τόν διαση-
μότατο έντομηταξί «Ραμπαγιό» με άρχές έπιδημοκρατικές. Τά άρθρα
του δημοσίευαν ήσαν βίαια και ξεβρόστιμα κατά τού βασιλέως. Έτσι ή
δικαιοσύνη τους κατέδικασε και τους δύο και, άμα τους έπιασε, τους
έδικασε στο κοινοβουλευτικό της Άμείσιως που τότε καταδικάσσε σε
φυλάκισι.

Η άπόφασις αυτή έκαμε έντύπωση σ' όλη την Ελλάδα,
γιατί ήταν ή πρώτη καταδικαστική άπόφασις που έξεδό-
θη από δικαστήριο Έλληνικό επί ξεβροσίτου άνοτάτου άρ-
χόντου. Μέχρι της εποχής εκείνης όλοι οι κατηγορούμενοι
πρωτόως ήθρούντο.

Και ο μόν «Ραμπαγιός», χαρακτηρισθείς ως πάσων, ά-
φέθηκε ελεύθερος σέ λίγο, και έπιστρέφας στας Άθήνας
ήπτοκτόνησε σε λίγες μέρες.

Ο Χοιδάς έφυλακίσθη στην Χαϊράδα. Μέσθι στη φυλά-

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

MADRIGALE

(Του PASCOLI)

Συλλίξω ένα χροιά σου
νά θάψω μέσα εκεί τόν έρωτά μου,
και παρασείνω με τό σκαλιό μου
μιάν ιστορία λυπητερή.
Κάποιος ίπλότης μιά φορά κ' έβαν καιρό
μιά νεράδα Ξανθομάλλη άγαπούσε
χρόνια εκατό σ' ένα δρυμό σκοταδερό
τριγόριζε και την άποχίτουσε.
Μά μιά νυχτιά τό πόδι του σκοντάφτει,
στό γκρεμό γλύστρησε, πεθαίνει
τότε τόν πόνησε ή νεράδα, κατεβαίνει
και τότε θάφτει.

ΤΟ ΓΑΛΑΝΟ ΟΥΡΑΝΟ...

(Του ΠΩΛ ΒΕΡΛΑΙΝ)

Το γαλανό ουρανό χαρά από πάνω μου
Θεού γιομίζει.
Ένα δειντό τό βάγιο του από πάνω μου
τό ναυαγίζει.
Σημάντρου άγός στον ουρανό που φαίνεται
γλυκοσκορπείται.
Ένα παύλας τό δειντό που φαίνεται
παρακονείται.

Ήσχη, άπλή, Θεέ μου, ή ζωή είν' έχει...
Εισηγοράδα
τουτ' ή βήθ που φτάνει είν' από κει,
από τη χώρα.
Τι τάκαμες εσύ που κλαίς και κλαίς,
δάχρυα ποτάμι,
Τά νεύτα σου — πέξ, πέξ μου — εσύ που κλαίς,
τι τάχεις κάμει;

ΕΧΑΣΑ ΤΟ ΔΑΣΟΣ

(Του ΒΙΛΑΙΕ ΝΤΕ ΛΙΑ ΑΝΤΑΜ)

Έχασα τό δάσος και τόν κίμπο
και τά θροσοβόλια του Άστριλιού.
Δάσε μου τά χείλη σου, ή πνοή τους
θα είνε τ' άγεράκι του δρυμού.
Έχασα την παρωκομιτόσου
θάλασσα που άχάει σάν νά πονη.
Μίλα μου ν' άκουσο, όπως σου λέγο,
θα είνε τόν κίμπον ή φρονή.
Τους βασιλειμένους μου ήλιους βλέπω
στ' δνειρό μου, ώ τ' βαρύνε καινούς!
— Κρούψε με στ' άχά σου στήθη επάνω,
θα είνε της νυχτιάς ο άνακαμός.

ΑΓΡΥΠΝΗΣΑ

(Του ΒΙΚΤΟΡΟΣ ΟΥΓΚΟ)

Άγρυπνήσα, ύπνερήσα, έκαμα δυ, τι μπορούσο
κ' εδρα πώς είχε ο ύπνος μου συχνά γιά πληροσμή
περίεγχο. Με μάτιασε τό μύσος κ' άπορούσο
γιατί πολύ και ύπόφερα και δούλεγα πολύ.

Ο ΑΠΙΣΤΟΣ

(Του ΣΟΥΛΛΥ ΠΡΥΝΤΟΜ)

Βασιλέσσα είμαι άνάμεσα στις πολυγαμημένες
πάθ, όλες τις άγάτες μου τις έχω όνομασμένες
βασιλίσσες με τη σειρά.
Πανόρηνα ή καθεμιά, καμιά δέν μοιάζει με την άλλη
κι' όλες μπροστά στη χάρι σου και στα δικά σου κάλλη
κατόνισαν και πήνε παιδί.
Πάντα και πολύ πολύ αγαπώ τη νέα μου ερωμένη,
και στην καρδιά μου καθεμιά βαθύτερα βαλμένη
βαθύτερα κληγή μου κάμει.
Κι' εσύ στερνή που πρόβάλες μ' άναφες τό καμίνι
από λίγο σπ' την άγνώσιστη, λιγότερο από κείνη
που άφίνο θάρθη νά με πεθάνη.

(Α' την «Εξατανομένην Μουσικήν του κ. ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ)

και εύρωσόμενος, και μάλιστα στις ύφους και άπανθρώπους της Χαλι-
δος φυλακής, άπέθανε ένα πρωί, κ' έτσι χάθηκε ο ακατά-
βλητος εκείνος δημοκράτης.

— Τόν έπαγε τό κεφάλι του, λένε ότι είπε ο Στέφανος
Αγαγιόμης στον Τρικοπιτή, άμα έμαθε τό θάνατό του.

— Όχι, άπάντησε ο Τρικοπιτής, τόν έπαγαν οι δικαστάι!

Κι' έπειδή ήταν άγνός ιδεολόγος και μεγάλος πατριώ-
της, παρ' όλες τις παραφορές του, ήταν άγαπητός απ' ό-
λους. Όταν έμαθαν τόν θάνατό του, όλοι οι Έλληνες τόν
κλάψαν, οίονόδηστο φρονιμίτων και άν ήσαν. Μόνον ή
σημερινή δημοκρατία τόν λησιμόνησε...

Paul Verlaine

